

Брюксел, 2.10.2020 г.
COM(2020) 629 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (Регламентът на ЕС относно дървения материал)

Двугодишен доклад за периода март 2017—февруари 2019 г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (Регламентът на ЕС относно дървения материал)

Двугодишен доклад за периода март 2017—февруари 2019 г.

1. Въведение

Европейският съюз (ЕС) прие Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал ¹ (по-нататък „Регламентът относно дървения материал“) като част от изпълнението на Плана за действие на ЕС за прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията (FLEGT)².

Търговията с дървен материал има важна роля в ЕС. Съгласно данни на Евростат през периода 2008—2018 г. на пазара на ЕС са пуснати 2,3 милиарда тона дървен материал и изделия от дървен материал³ (на стойност над 1,3 трилиона евро). 25 % от този дървен материал е внесен от държави извън ЕС, а част от останалите обеми, търгувани в рамките на ЕС, вероятно включва дървен материал или изделия от дървен материал, които първоначално са били внесени в ЕС. През 2018 г. стойността на дървообработващите отрасли на ЕС, измерена чрез показателя „брутна добавена стойност“, възлиза на 129 милиарда евро, като в тях са заети 3,1 милиона души (съответно 7,1 % и 10,5 % от стойностите за всички производствени отрасли) с изключение на Обединеното кралство⁴.

Регламентът относно дървения материал се прилага в ЕС от март 2013 г. насам. Като търговска мярка той е от значение за Европейското икономическо пространство (ЕИП) и следователно е приложим в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия.

С Регламента относно дървения материал са установени три основни задължения:

1. забранява се доставянето за пръв път на вътрешния пазар в рамките на търговска дейност („пускане на пазара“) на незаконно добит дървен материал (т.е. дървен материал, добит в нарушение на приложимото законодателство в държавата на добиване) или на изделия, получени от такъв дървен материал („забрана“);
2. операторите, които пускат на вътрешния пазар дървен материал и изделия от дървен материал, се задължават да въведат система за надлежна проверка и на тази основа да извършват „надлежна проверка“. Операторите са длъжни да прилагат процедура за

¹ ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 23—34, консолидирана версия: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:02010R0995-20200101>

² Съобщение на Комисията до Съвета и Европейския парламент „Прилагане на законодателството в областта на горите, управлението и търговията — предложение за план за действие на ЕС“ (COM(2003/0251) 251 final).

³ Дървен материал и изделия от дървен материал съгласно класификацията в комбинираната номенклатура в приложение I към Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета, за които се прилага Регламентът относно дървения материал.

⁴ Евростат 2020 г., изделия от дървен материал и търговия с изделия от дървен материал по дейности (NACE Rev 2) — производство (дървообработващи отрасли (производство на дървен материал и изделия от дървен материал (16) + производство на пулп, хартия и хартиени изделия (17) + печатане и дейности, обслужващи печатането (18.1) + производство на мебели (31) (данните включват приблизителни оценки), http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Wood_products_-_production_and_trade

управление на риска, с която се гарантира, че на вътрешния пазар се пускат само законно добит дървен материал (т.е. дървен материал, добит в съответствие с приложимото законодателство в държавата на добиване) или изделия от такъв материал, или дървен материал и изделия от дървен материал, за които рискът от незаконно добиване е в най-лошия случай незначителен, и да документират тази процедура⁵ („задължения за надлежна проверка“);

3. търговците на дървен материал и изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар, се задължават да водят регистър на своите доставчици и клиенти („задължение за проследяване“).

До настоящия отчетен период, а именно март 2017—февруари 2019 г. включително, съгласно член 20, параграф 2 от Регламента относно дървения материал от Комисията се изискваше да изготвя доклад въз основа на информацията, предоставена от държавите членки в двугодишните им доклади, и да го представя на Европейския парламент и на Съвета на всеки две години⁶. В настоящия доклад е направен анализ на докладите за изпълнението на Регламента относно дървения материал от всички 28 държави, които бяха държави — членки на ЕС, през отчетния период, както и от Норвегия⁷. В него подробно се описва как се изпълнява Регламентът относно дървения материал в ЕС и в ЕИП (по-нататък „вътрешния пазар“) и са представени заключения. Освен това в настоящия доклад е отчетен постигнатият напредък по отношение на споразуменията за доброволно партньорство за FLEGT — правно обвързващи търговски споразумения между ЕС и държавите производителки на дървен материал извън ЕС, и приносът им за свеждане до минимум на наличието на незаконно добит дървен материал и изделия от дървен материал на вътрешния пазар.

2. Изпълнение — актуално състояние

2.1. Определяне на компетентни органи

Съгласно член 7, параграф 1 от Регламента относно дървения материал от държавите се изисква да определят един или повече компетентни органи, които да отговарят по-специално за извършването на редовни проверки относно изпълнението от страна на операторите на член 4 (забрана) от Регламента относно дървения материал и на член 6 от него във връзка с член 5 от Регламента за изпълнение относно надлежната проверка и организациите за мониторинг (задължения за надлежна проверка). Всички докладвали държави, както и Лихтенщайн и Исландия, предоставиха данни относно определените компетентни органи⁸. Институционалните структури, законовите правомощия и статутът на определените органи

⁵Член 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 607/2012 на Комисията от 6 юли 2012 година за подробните правила относно системата за надлежна проверка, както и честотата и характера на проверките на организациите за мониторинг съгласно Регламент (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (Текст от значение за ЕИП), ОВ L 177, 7.7.2012 г., стр. 16—18, (по-нататък „Регламент за изпълнение относно надлежната проверка и организациите за мониторинг“).

⁶Член 20 от Регламента относно дървения материал беше изменен с член 8 от Регламент (ЕС) № 2019/1010 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно привеждането в съответствие на задълженията за докладване в рамките на законодателството, свързано с околната среда, и за изменение на регламенти (ЕО) № 166/2006 и (ЕС) № 995/2010 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/49/ЕО, 2004/35/ЕО, 2007/2/ЕО, 2009/147/ЕО и 2010/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 338/97 и (ЕО) № 2173/2005 на Съвета и Директива 86/278/ЕО на Съвета (текст от значение за ЕИП), ОВ L 170, 25.6.2019 г., стр. 115—127. Този регламент влезе в сила на 1 януари 2020 г. Сега докладите на държавите членки обхващат период от една календарна година. Ето защо някои държави членки избраха да докладват за двете календарни години — 2017 и 2018 г., вместо за периода март 2017 — февруари 2019 г.

⁷ Не бяха получени доклади от Исландия и Лихтенщайн.

⁸ Вж. http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/list_competent_authorities_eutr.pdf

показват различия между държавите поради различията в техните правни уредби и институционални рамки.

В докладите се посочва, че по отношение на вноския дървен материал националните компетентни органи носят самостоятелна отговорност за проверяването на операторите в 18 държави; по отношение на местния дървен материал националните компетентни органи носят самостоятелна отговорност за проверяването на операторите в 11 държави. Отговорността за проверяване на операторите е делегирана частично или изцяло на регионални компетентни органи в 10 държави за местния дървен материал и в 7 държави за вноския дървен материал. В някои случаи съдействие за извършването на проверките могат да оказват други органи, като например митническите и полицейските служби.

2.2. Санкции, предвидени в националните правни системи

Съгласно член 19 от Регламента относно дървения материал от държавите се изисква да определят правилата относно санкциите, приложими при нарушения на разпоредбите на посочения регламент; предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи. От тях се изисква също така да предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира прилагането на тези правила. Всички докладвали държави предоставиха подробности относно своите правни уредби.

Всички докладвали държави предоставиха информация относно видовете санкции за потенциални нарушения на Регламента относно дървения материал⁹. Санкциите могат да бъдат административни и/или наказателни в 9 държави, само административни в 11 държави и само наказателни в 7 държави.

В 28 държави могат да се издават предписания за коригиращи действия или подобни актове (във всички докладвали държави с изключение на Италия), когато бъдат открити недостатъци. Предписанията дават възможност на операторите да коригират своята система за надлежна проверка, преди да бъдат проверени отново. Те могат да бъдат съчетавани с временни мерки, като например изземване на дървен материал или забрана за пускането му на вътрешния пазар.

Подробности относно глобите, приложими при нарушения на Регламента относно дървения материал, бяха предоставени от 29 държави; тези глоби варират в размер от едва 50 евро до глоби с неограничен размер (вж. фигура 1). Най-големите докладвани глоби са тези, които са свързани със забраната за пускане на пазара на ЕС на незаконно добит дървен материал и на изделия, произведени от такъв дървен материал:

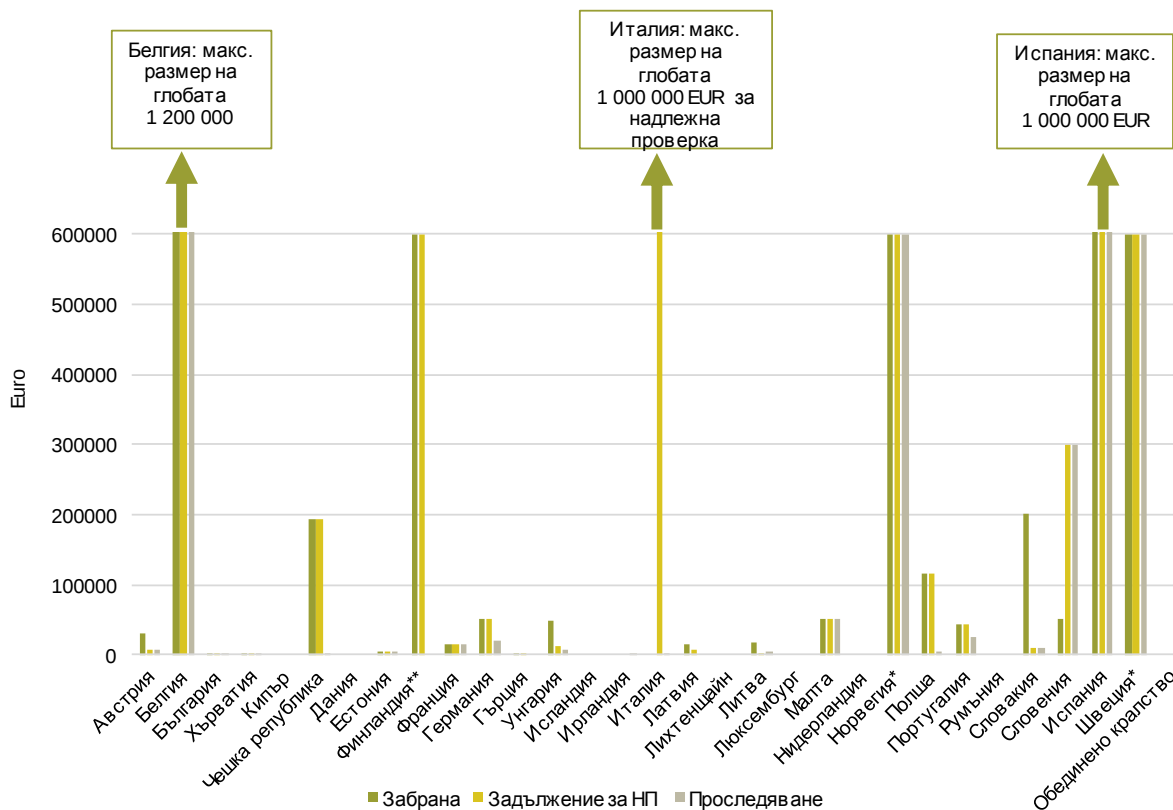
- до 100 000 евро: Австрия, България, Хърватия, Гърция, Унгария, Италия, Литва, Малта, Португалия, Румъния и Словения;
- до 1 000 000 евро: Чешка република, Франция, Ирландия, Италия, Латвия, Люксембург, Нидерландия, Полша, Словакия и Испания;
- над 1 000 000 евро: Белгия, Естония.

Дания, Финландия и Швеция докладваха, че нямат установен максимален размер. Също така няма горна граница за наказателни глоби в Германия (за нарушения на забраната) и в Обединеното кралство (за нарушения на забраната или на задълженията за надлежна проверка).

⁹ Когато тази информация не беше включена в националния доклад, от националните органи беше поискана допълнителна информация.

Изземването на дървен материал или изделие/изделия от дървен материал беше докладвано като потенциална санкция от 23 държави, докато 17 държави могат да спрат действието на разрешението за търговия.

Нарушенията на Регламента относно дървения материал са наказуеми с лишаване от свобода в 17 държави, като най-тежката потенциална присъда е 10 години (Гърция).

Фигура 1: Максимални административни глоби, налагани на операторите вследствие на нарушения, свързани със задълженията за надлежна проверка, забраната за пускане на пазара на незаконно добит дървен материал и на изделия, произведени от такъв дървен материал, както и на задължението за проследяване по цялата верига на доставки по Регламента относно дървения материал, когато са посочени. Не са представени национални доклади от Исландия и Лихтенщайн. Легенда: *= няма горна граница на глобите за нарушения на забраната и на задълженията за надлежна проверка и проследяване; *= няма горна граница на глобите за нарушения на забраната и на задължението за надлежна проверка.

В повечето държави, които докладват относно съпоставимо законодателство (например закони за изпълнение на Регламента за FLEGT¹⁰ или на Регламента за търговията с диви животински и растителни видове¹¹), предвидените глоби за нарушения на Регламента относно дървения материал са сходни с налаганите за нарушения на съпоставимото законодателство.

2.3. Проверки на операторите, търговците и организациите за мониторинг

2.3.1. Приблизителен брой на операторите

¹⁰ Регламент (ЕО) № 2173/2005 от 20 декември 2005 г.¹¹ за установяването на схема на разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейската общност.

¹¹ Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 г. относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях.

Двадесет и две държави предоставиха данни за приблизителния общ брой на операторите (вж. таблица 1). Важно е да се отбележи, че макар това да не е изискване на Регламента относно дървения материал, някои държави изискват регистриране на операторите. При други оценките се основават на различни източници (митнически данни и други национални бази данни или регистри, включително разрешителни за дърводобив). В допълнение към това броят на операторите зависи от мащаба на дърводобивната промишленост на всяка държава и от структурата на нейния горскостопански отрасъл. Освен това данните за броя на операторите невинаги са пряко съпоставими, тъй като някои от тях могат да включват само оператори, които реално осъществяват дейност, докато други включват оператори, които вероятно вече не осъществяват дейност. Операторите също могат да се различават по отношение на големината на предприятието, нивото на риска във веригите за доставки, честотата на внос на дървен материал и количествата и стойността на внасяния дървен материал.

Таблица 1: Общ бройна операторите, които през отчетния период са пусkali на вътрешния пазар местна и/или вносна дървесина, по държави (*държави, докладвали за периода март 2017—февруари 2019 г.; останалите държави докладваха за периода януари 2017—декември 2018 г.). [Числата в курсив са получени чрез оценка. Някои държави докладваха, че от тези оценки или бройки на оператори по смисъла на Регламента относно дървения материал са изключили определени физически или юридически лица по различни причини].

Държава	Местни оператори	Вносители	Местни оператори, които са и вносители	Изключения и бележки
Австрия*	140 000	7 000	неизвестен	Не са включени неизвестен брой местни оператори, тъй като дребните собственици на гори не са обхванати от проучването на структурата на стопанствата (тези собственици на гори не са включени в плана за проверки, обаче всички собственици на гори са обхванати от инспекцията по горите, която прилага законодателството в областта на горите, включително Регламента относно дървения материал). Не са включени неизвестен брой вносители, тъй като не са имали регистрационен и идентификационен номер на икономически оператор (EORI) и/или регистрационен номер по ДДС (вносът, реализиран от тези оператори, не е изключен, а е взет предвид в основания на риска подход).
Белгия	2 340	4 800	неизвестен	Липсва подробна информация за местните оператори.
България*	4 000	неизвестен	неизвестен	Няма регистър на вносителите.
Хърватия	неизвестен	3 589	неизвестен	
Кипър	62	780	2	
Чешка република*	300 000	2 500	неизвестен	
Дания*	24 000	3 889	(24 000)	„Практически няма“ местни оператори, които са и вносители, но под 1 % от вносителите са и местни оператори.
Естония	10 000	450	1	20 местни оператори са изключени, тъй като обемът на пуснатия на пазара дървен материал е под определен праг.
Финландия	350 000	2 000	неизвестен	
Франция	5 000	14 000	неизвестен	
Германия	2 000 000	27 000	неизвестен	
Гърция*	1 600	1 228	неизвестен	Неизвестен брой местни оператори са изключени, тъй като не са отчетени физическите лица, които пускат дървен материал на пазара.
Унгария	46 946	2 920	246	
Исландия	Не е представен национален доклад.			
Ирландия*	неизвестен	2 169	неизвестен	Не са включени неуточнен брой вносители, тъй като не са отчетени физическите лица, които пускат дървен материал на пазара. Не са включени неуточнен брой вносители, тъй като са внасяли само веднъж през период от 12 месеца. Невключените оператори обаче могат да бъдат обект на проверки.
Италия	неизвестен	30 210	неизвестен	Националният списък на операторите по Регламента относно дървения материал все още се изготвя.
Латвия	135 000	400	неизвестен	Не са включени неуточнен брой вносители, тъй като стойността

Държава	Местни оператори	Вносители	Местни оператори, които са и вносители	Изключения и бележки
				на осъществения от тях внос за една година е била под определен праг (тези оператори обаче могат да бъдат обект на проверки).
Лихтенщайн	Не е представен национален доклад.			
Литва	17 000	1 481	неизвестен	
Люксембург	400	484	0	
Малта	0	750	0	
Нидерландия	100	4 900	неизвестен	
Норвегия	120 000	5 500	неизвестен	
Полша	неизвестен	8 000	неизвестен	
Португалия	1056	4 144	неуточнен	Регистрацията е задължителна за операторите. Съгласно настоящата система за регистрация не се извършва формална категоризация на операторите като местни оператори или вносител, макар че тази функционалност скоро ще бъде на разположение. Междувременно се извършват оценки въз основа на икономическата класификация на дружеството и вида на продукцията, пускана на пазара.
Румъния*	3 700	161	неуточнен	
Словакия	неизвестен	2 550	неизвестен	
Словения	неизвестен	2 124	неуточнен	Всеки собственик на гора, който продава дървен материал, става „оператор“. Предвид броя на собственици на гори, общият брой на местните оператори не може да бъде оценен. Не са включени 428 вносител, тъй като не са отчетени физическите лица, които пускат дървен материал на пазара; Не са включени 670 вносител, тъй като са били чуждестранни вносител.
Испания*	800	6 000	неуточнен	Редица оператори са посочили това в официалните декларации, които [трябва да] подават.
Швеция*	880	4 473	10	Не са включени неизвестен брой местни оператори, чиито добив съставлява сеч на по-малко от 0,5 хектара или отгледна сеч. Не са включени 6 100 вносител, тъй като не са отчетени физическите лица, които пускат дървен материал на пазара, както и дружествата с ограничена отговорност, командитните дружества и търгуващите дружества.
Обединено кралство*	неизвестен	6 000	неизвестен	Не са включени неуточнен брой вносител, тъй като не са отчетени физическите лица, които пускат дървен материал на пазара.

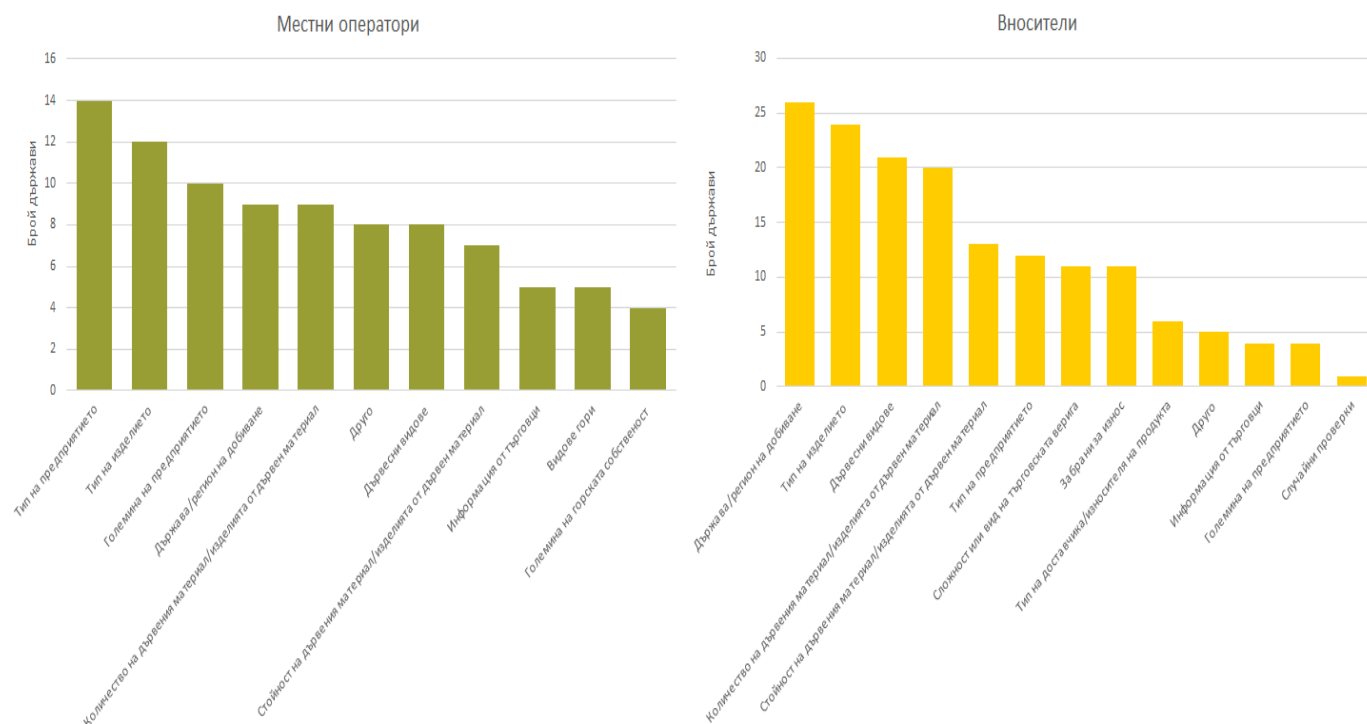
2.3.2. Планове за проверки на операторите и търговците

Съгласно член 10 от Регламента относно дървения материал от държавите се изисква да подготвят и периодично да преразглеждат плановете за проверки посредством основан на риска подход, като се осигурява гъвкавост за провеждане на допълнителни проверки в отговор на нова информация, като например основателна загриженост¹². От тях също така се изисква да съхраняват данни за тези проверки (член 11). Всички страни потвърдиха, че са приели такива планове. В допълнение по-голямата част от отговорилите държави докладваха, че съхраняват данни за проверките на търговци (28) и на организациите за мониторинг (16).

Основните източници на информация, използвана при изготвянето на планове за проверки на операторите, са митнически данни и данни от националните регистри на операторите или на собствениците на гори. При разработването на основани на риска планове за проверки всички държави вземат предвид редица критерии за риск, включително — наред с другото —

¹² Всяка уместна информация за неспазване на Регламента относно дървения материал — и подкрепена с доказателства или сведения — която е представена на вниманието на компетентен орган.

държавата на добиване, изделията, дървесните видове и сигналите от трети страни (вж. фигура 2).

Фигура 2: Критерии за риск, вземани предвид от държавите при планирането на проверки, по брой на държавите, които използват тези критерии при изготвянето на основани на риска планове за проверки на местни оператори и вносители.

2.3.3. Проверки на операторите

От март 2017 до февруари 2019 г. компетентните органи са извършили общо 17 280 проверки на оператори, които пускат на пазара местен дървен материал, и почти 3 976 проверки на оператори, които пускат на пазара внесен дървен материал.

16 държави са извършили 80 % или повече от планираните от тях проверки по отношение на местния дървен материал, а 21 държави — по отношение на вноския материал (вж. приложението към доклада).

Броят на проверките на операторите, които осъществяват дейност с местен дървен материал, се различава значително в отделните държави, като някои от тях докладват за хиляди проверки, а други — за ограничен брой или за липса на проверки. В някои държави проверките по Регламента относно дървения материал са включени в рамките на проверките, извършвани от органите, отговорни за управлението на горите. В тези случаи държавите докладват по различен начин за броя на проверките (например Германия не докладва планове или брой проверки, но въпреки това докладва за редица наложени санкции). Белгия, Хърватия, Дания, Латвия, Малта, Нидерландия и Обединеното кралство не са извършвали проверки на оператори по отношение на местния дървен материал, като посочват редица причини, включително ограничено вътрешно производство.

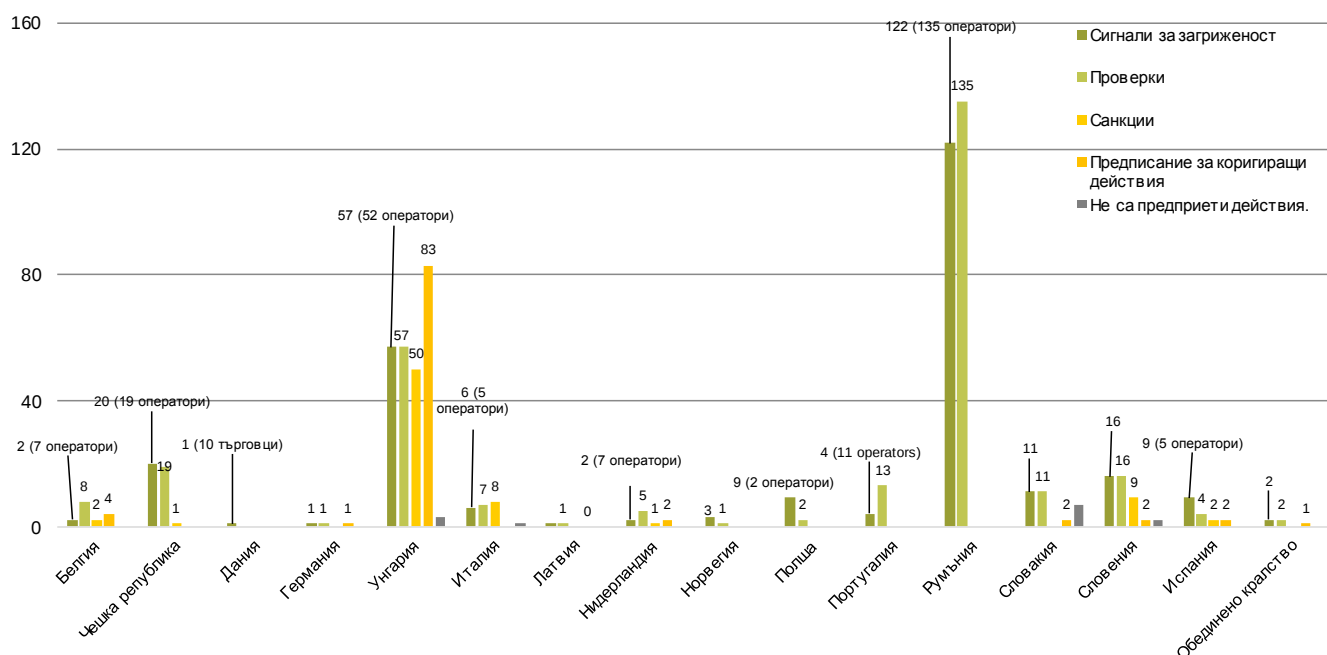
2.3.4. Проверки на търговците

Двадесет и три държави са проверили общо 2 333 търговци и начина, по който те изпълняват задължението за проследяване, като броят на проверките варира от 1 (Белгия и Словакия) до 683 (България).

2.3.5. Основателна загриженост

В допълнение към проверките, извършвани съгласно основаните на риска планове в съответствие с член 10 параграф 2 от Регламента относно дървения материал, проверки могат да се извършват, когато компетентен орган разполага с важна информация включително въз основа на сигнали за основателна загриженост, предоставени от трети страни, относно спазването на Регламента относно дървения материал от страна на определен оператор. 18 държави докладваха, че са получили сигнали за основателна загриженост относно оператори, главно от неправителствени организации (НПО) и митнически органи (вж. фигура 3). Проверени са 282 (98 %) от установените 289 оператори, а срещу 73 от тях (около 26 %) са предприети действия по правоприлагане. В някои случаи проверките все още са били в ход по време на докладването.

Сигнали за основателна загриженост във връзка с търговци са получени също така от три държави, като тези сигнали са подадени от НПО и от представители на обществеността. Получените 214 сигнала са отнасят за 188 търговци, като всички от тях са проверени (100 %) и са наложени 165 санкции.

Фигура 3: Държави, получили сигнали за основателна загриженост по отношение на оператори през отчетния период, включително последващи проверки и действия по правоприлагане (Австрия, България, Дания, Чехия, Гърция, Ирландия, Румъния, Испания, Швеция и Обединеното кралство докладваха за периода март 2017—февруари 2019 г.; останалите държави докладваха за периода януари 2017—декември 2018 г.) Не са представени национални доклади от Исландия и Лихтенщайн.

2.3.6. Действия по правоприлагане в резултат на проверките

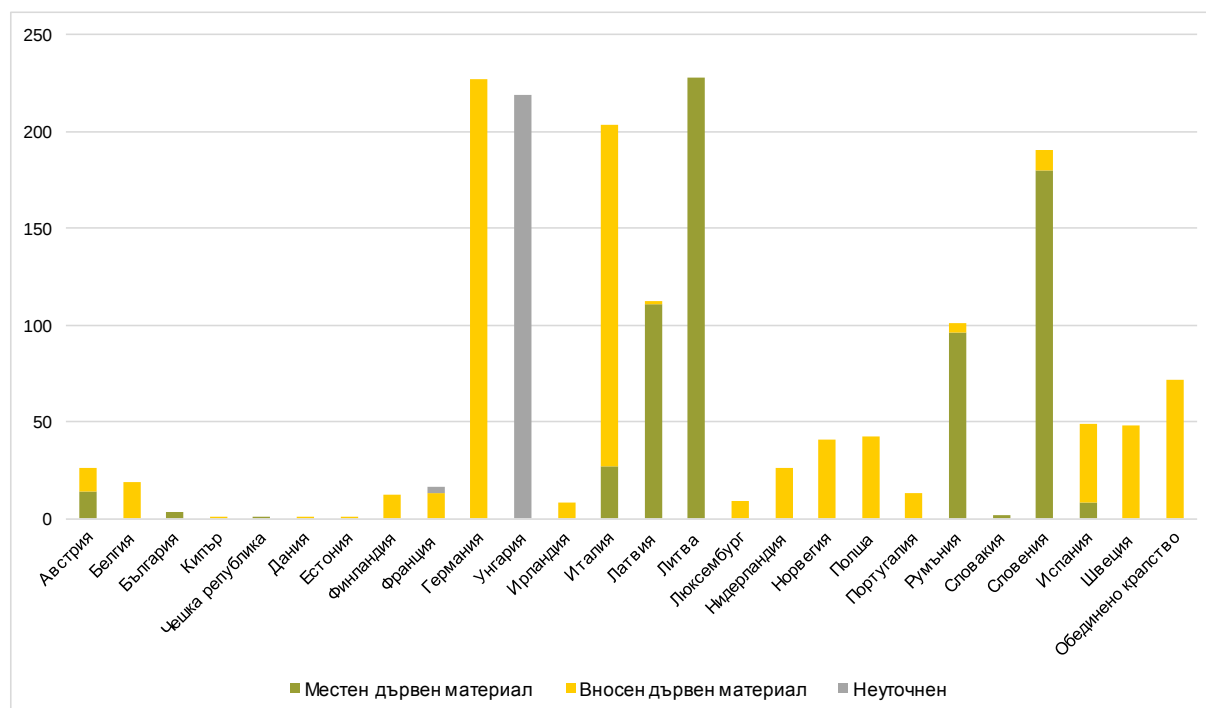
Установени са общо 2 273 нарушения, в това число 1 552 нарушения, свързани с местен дървен материал, 700 с вносен дървен материал и 21 с неуточнен дървен материал. По-голямата част от нарушенията с местен дървен материал са свързани с пускането на пазара на незаконно добит дървен материал (1 228), а основната част от нарушенията, свързани с вносен дървен материал, се отнасят до неизпълнение на изискванията за надлежна проверка (390).

По-голямата част (1 665) от общо 2 450 действия по правоприлагане са били предприети във връзка с местен дървен материали, като 762 се отнасят за вносен дървен материал и 23 — за неуточнен дървен материал (фигура 4).

За местен дървен материал са наложени 488 административни глоби, 231 предписания за коригиращи действия, 23 разпореждания за спиране, 6 изземвания и 911 „други санкции“. По отношение на вноския дървен материал повечето действия по правоприлагане са били предписания за коригиращи действия (412) и административни глоби (272); също така са били постановени 6 изземвания, 4 разпореждания за спиране на търговията и 61 „други санкции“. През отчетния период са приключили 13 съдебни дела (11, свързани с вносен дървен материал и 2, свързани с местен дървен материал).

Проблеми с проследяването от страна на търговците на местен дървен материал са довели до 422 предписания за коригиращи действия, 206 административни глоби, 58 изземвания, 92 разпореждания за спиране на търговията и 20 други действия по правоприлагане спрямо търговците. Що се отнася до вноския дървен материал, действията по правоприлагане, предприети спрямо търговци, са били 1 предписание за коригиращи действия,

32 административни глоби, 3 изземания, 17 разпореждания за спиране на търговията и 2 други действия. За 121 предписания за коригиращи действия и за 27 санкции не е установено дали дървеният материал е бил вносен, или местен.

Фигура 4: Общ брой на действията по правоприлагане, предприети срещу оператори през отчетния период от държавите, докладвали, че са предприели действия (Австрия, България, Чешката република, Дания, Гърция, Ирландия, Румъния, Испания, Швеция и Обединеното кралство докладваха за периода март 2017—февруари 2019 г.; останалите държави докладваха за периода януари 2017—декември 2018 г.) В общия брой не са включени 804 случая, отнасящи се до местен дървен материал, които са предадени на полицейските органи, както и неприключени случаи с вносен дървен материал (Латвия), и 26 случая с вносен дървен материал, за които са били дадени устни предупреждения, но досега не са предприети други действия (Малта). Не са представени национални доклади от Исландия и Лихтенщайн.

2.3.7. Проверки на организациите за мониторинг

Съгласно член 8, параграф 4 от Регламента относно дървения материал и член 6, параграф 1 от Регламента относно надлежната проверка и организациите за мониторинг компетентните органи следва да проверяват организациите за мониторинг, регистрирани в тяхната държава, най-малко веднъж на всеки две години. До края на отчетния период (февруари 2019 г.) в ЕС са признати 13 организации за мониторинг¹³.

Германия, Италия, Латвия и Обединеното кралство са проверили всички организации за мониторинг със седалище в техните държави. Франция и Нидерландия, където са регистрирани седалищата на две организации за мониторинг, са проверили по една организация. Естония и Испания, където има по една регистрирана организация за мониторинг, не докладваха да са извършили проверки на тези организации. Естония отбелязва, че операторите не са използвали услугите на организацията за мониторинг, а Испания посочи, че организацията за мониторинг в страната не действа в това качество. Нито една от извършените проверки не е довела до изпращането на уведомление на Комисията за проблеми, поради които може да бъде оттеглено признаването на съответната организация като организация за мониторинг.

¹³ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/List_of_recognised_MOs.pdf

2.4. Споразуменията за доброволно партньорство (СДП) за FLEGT — принос към изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал

След 2003 г., когато бе приет планът за действие за FLEGT, са ратифицирани седем СДП (с Камерун, Централноафриканската република, Гана, Индонезия, Либерия, Република Конго и Виетнам) и са парафирани две СДП (с Гвиана и Хондурас). Водят се преговори с шест държави (Кот д'Ивоар, Демократична република Конго, Габон, Лаос, Тайланд, Малайзия). Индонезия е единствената държава, която издава разрешителни FLEGT. Тя започна да издава разрешителни на 15 ноември 2016 г.¹⁴.

Улесняване на изпълнението на Регламента относно дървения материал благодарение на протичащите процеси по СДП бе отбелязано от 10 държави. Освен това една държава докладва, че в резултат на тези процеси е намалял броят на проверките. Шестнадесет държави обаче отбелязаха, че все още не са налице надеждни констатации относно това дали и как процесите по СДП допринасят изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал.

Що се отнася до приноса за изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал, оценките на държавите за потенциалната значимост на различните процеси по СДП (сключени или в процес на договаряне) се различават значително в зависимост от различните нива на търговска експозиция. Индонезия, Виетнам, Камерун и Малайзия са сред държавите, за които значимостта на процесите по СДП най-често се счита за висока или средна. От друга страна, потенциалната значимост на СДП за Гвиана, Хондурас, Лаос и Либерия се възприема най-вече като ниска. Има някои изключения — например едно СДП с висока потенциална значимост само за една или две държави.

Компетентните органи определиха няколко други държави, които не участват в процеса по сключване на СДП, като приоритетни по отношение на изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал, сред които са Украйна, Руската федерация, Китай, Бразилия, Беларус, Мианмар и Сърбия.

2.5. Сътрудничество при изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал

В член 12 от Регламента относно дървения материал сътрудничеството се насърчава, за да се гарантират спазването на регламента и обменът на информация относно сериозните пропуски, установени при проверките, и относно санкциите, наложени на национално равнище. Двадесет и седем държави съобщиха, че работят заедно с национални агенции с цел обмен на информация или координиране на съвместни проверки по-специално митнически или данъчни агенции, органи по Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) и полицейски или други правоприлагащи органи.

Освен това 25 държави съобщиха, че работят съвместно с други компетентни органи и с други институции на ЕС. Това се отнася най-вече до участието в срещи на експертната група по Регламента относно дървения материал и FLEGT, използването на онлайн платформата на компетентните органи по Регламента относно дървения материал и FLEGT, управлявана от Комисията, сътрудничеството с Комисията и участието в скандинавско-балтийското сътрудничество.

Обмен на информация с институции в държави извън ЕС, по-специално в Съединените щати, както и с НПО, беше докладван от 16 държави.

¹⁴ Делегиран регламент (ЕС) 2016/1387 на Комисията от 9 юни 2016 година за изменение на приложение I и приложение III към Регламент (ЕО) № 2173/2005 на Съвета, след като е сключено споразумение за доброволно партньорство с Индонезия за Схема за разрешителни FLEGT за вноса на дървесина в Европейския съюз, C/2016/3438, ОВ L 223, 18.8.2016 г., стр. 1—9.

2.6. Налични ресурси за изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал

Човешките и финансовите ресурси, с които разполагат компетентните органи за изпълнение и прилагане на Регламента относно дървения материал, варират значително в отделните държави, въпреки че докладваните ресурси са трудни за сравняване поради различните равнища на подробности, предоставени от държавите. Общата численост на човешките ресурси варира от едва една осма (0,125) от еквивалент на пълно работно време (ЕПРВ) до 20 ЕПРВ¹⁵ за вносен и за местен дървен материал, въпреки че в редица държави основният личен състав се подпомага от допълнителни човешки ресурси. Наличните финансови ресурси се различават съществено, като бюджетите в някои държави изглеждат крайно ограничени. Десет държави съобщиха, че нямат специален бюджет за изпълнението и прилагането на Регламента относно дървения материал; не е ясно в кои от тези държави няма установена конкретна горна граница, която трябва да бъде спазвана, и в кои изобщо не е предвиден специален бюджет.

3. Техническа помощ за операторите и развитие на техния капацитет

През отчетния период 24 държави са предоставили помощ и обучение на операторите главно чрез курсове, лекции или семинари, следвани от предоставяне на информация онлайн. Най-често съобщаваната форма на обучение е предоставянето на информация относно задълженията на операторите по Регламента относно дървения материал (24 държави), следвана от предоставянето на конкретни указания по въвеждането на система за надлежна проверка (20 държави) и на указания относно процеса на проверка на изпълнението на задълженията по регламента (16 държави). Четири държави съобщиха, че през отчетния период не са предоставяли обучение на оператори.

Докладваният брой на операторите, обхванати от тези дейности, е различен в отделните държави, като варира от 7 (Кипър) до 4 000 (Германия). Делът на получилите обучение оператори, които са били микропредприятия и малки и средни предприятия (МСП), е в интервала от нула (Кипър, Германия, Гърция, Норвегия и Румъния) до 100 % (Чешка република, Дания, Италия и Швеция); средно делът на МСП възлиза на 59 % от обхванатите оператори (за държавите, предоставили подробни данни за обхванатите оператори).

4. Заключение

Третият доклад относно изпълнението на Регламента относно дървения материал показва напредъка шест години след началото на неговото прилагане. Всички държави спазват формалните изисквания на Регламента относно дървения материал. През отчетния период броят на извършените проверки на местни оператори е останал почти непроменен спрямо предходния отчетен период, докато проверките на вносители са се увеличили. Като цяло санкциите, наложени за нарушения на Регламента относно дървения материал, като процент от всички извършени проверки са намалели.

Въпреки този напредък са необходими непрекъснати усилия, за да се осигури еднакво и ефективно прилагане на Регламента относно дървения материал във всички държави. Нееднаквото прилагане може да има потенциални последици както по отношение на ефективността на законодателството, така и по отношение на еднаквите условия на конкуренция за операторите на пазара. В няколко държави броят на проверките остава относително нисък в сравнение с броя на операторите и е съмнително дали толкова малко проверки могат да окажат действително възпиращ ефект в целия отрасъл. Освен това следва да

¹⁵ Сравнително високата численост на личния състав, докладвана от Италия, Латвия и евентуално от други държави, може да се дължи на включването на митнически служители или горски инспектори по принцип.

се положат допълнителни усилия, за да се гарантира, че обхватът и качеството на извършените проверки отразяват един по-последователен подход в целия ЕС.

Въпреки че в някои държави е постигнат напредък, настоящото равнище на технически капацитет и ресурси (човешки и финансови), предвидено за компетентните органи, често не съответства на потребностите и трябва да бъде укрепено в повечето държави членки, за да се увеличи броят и качеството на проверките за съответствие.

Въз основа на опита на държавите членки доказателствата за приноса на СДП за изпълнението на Регламента относно дървения материал, са оскъдни.